

„право“ — изходяще изъ разума, съ своя „R. P.“ изходящъ изъ една модерирана неопрѣдленостъ, и съ своята организация отъ учени и индустриалци, не съвпаднаха съ оная форма на общежитието, която рисуваше „разумътъ“ на Христо Ботйовъ, разумъ, който налагаше общечеловѣческо братство чрѣзъ борба, чрѣзъ революция?

Христо Ботйовото гледище бѣше чуждо на еволюцията, и затова е неумѣстно, най-малко неумѣстно, да мѣримъ неговата политика и публицистика съ една несъизмѣрима величина, да сждимъ неговитѣ дѣйствия отъ гледището на единъ „моралъ“ и „законни установления“, достойни за по-други случаи.

Животътъ на поета бѣше живъ протестъ противъ тоя моралъ.

Проблемитѣ, до които се досѣгна неговата мисълъ не ни даватъ право да бъркаме понятията.

V.

Подчиненъ е на поетовото мировъзрѣние и другъ единъ въпросъ, по който въ нашата литература има цѣлъ снопъ отъ противорѣчия и заблуди. Животътъ на българския поетъ е много ясенъ; но въ него слѣпцитѣ не могатъ да гледатъ, а тамъ, къдѣто виждатъ ясни страни, се стремятъ да ги прѣвърнатъ въ тъмни. Така стоеше въпросътъ съ „суверенността“ на народа, така стоеше въпросътъ за революцията и свързанитѣ съ нея брутални дѣйствия, — така стои и въпросътъ съ Ботйовия социализмъ. „Суверенността“, на примѣръ, която у Ботйова носи съвсѣмъ друго име съ по-широка цѣль, пълното тѣржество на народната воля можеше да се прояви само при републиката, при социалната република; пълна народна самоуправа е възможна само при социализмътъ, сир. когато се прѣмахнатъ класитѣ. Въ българската революция Ботйовъ виждаше единъ частенъ случай отъ раз-